

ECOLOGISCH ONDERZOEK
Boslaan 55, 9801 HE Zuidhorn

Natuur De Lits i.v.m. aanleg Ecologische Verbindingszone

Opdrachtgever: MUG Ingenieursbureau

Datum: 10 juni 2023

Opgesteld door: Theo Jager, 06-50507052, theojager@natuurscope.nl

Inleiding

Door MUG worden voorbereidingen getroffen om bij De Lits een Ecologische Verbindingszone (EVZ) aan te leggen tussen De Leijen en het Bergumermeer. Hiertoe is een inrichtingsplan opgesteld. Om dit plan te realiseren is een wijziging van het bestemmingsplan nodig, met een ruimtelijke onderbouwing. Onderdeel hiervan is een toetsing van de plannen aan de Wet natuurbescherming (Wnb), om na te gaan of het plan gerealiseerd kan worden. MUG heeft hiervoor aan Natuurscope gevraagd hiertoe een Quick Scan uit te voeren. Dit is uitgevoerd op grond van informatie beschikbaar in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en een veldbezoek. Het veldbezoek is uitgevoerd op 14 mei 2023. Gebruik is gemaakt van de maatregelenkaarten 09-001 d.d. 19 april 2023 en 09-002 d.d. 24 november 2022.

Gebiedsbescherming

Bergumermeer en De Leijen, met de omringende oeverlanden en overige gronden, maken deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het doel van de aanleg van de EVZ is beide gebieden ecologisch met elkaar te verbinden. De inrichting is afgestemd met Provincie en natuurbeherende organisaties. Aanleg van de EVZ conflicteert daarom niet met het beleid ten aanzien van deze gebieden. Het gebied is voorts niet aangewezen als weidevogelkansgebied of ganzenfoerageergebied (Fryslân Greidefûgellân - Nota Weidevogels 2021-2030).

Nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn Alde Feanen en Groote Wielen. De Alde Feanen ligt op circa 7 km afstand, Groote Wielen op ruim 10 kilometer. Verder weg gelegen Natura 2000-gebieden zijn Van Oort's Mersken op 11 kilometer afstand, Wijnjeterperschar op 10 kilometer afstand, Bakkeveense Duinen op 16 kilometer afstand, de Lauwersmeer op circa 20 km afstand, het Sneekermeeergebied op ruim 20 km afstand en de Waddenzee op 25 km afstand. Overige gebieden liggen op meer dan 25 km afstand. Van directe beïnvloeding is geen sprake. Voor de gebieden binnen 25 km moet een stikstoftoets worden uitgevoerd.

Resultaten soorten

Flora

In de NDFF zijn geen beschermde plantensoorten bekend in het plangebied. Ook tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze zijn daarom met zekerheid uit te sluiten.

Zoogdieren

ECOLOGISCH ONDERZOEK
Boslaan 55, 9801 HE Zuidhorn

Soorten zoogdieren die bekend zijn uit het gebied (zeer algemene soorten hier niet benoemd) zijn bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter. Voor deze soorten geldt in de Provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Wnb. Waterspitsmuis is bekend uit de omgeving, niet uit het plangebied. De te dempen sloot in het noorden van het plangebied is geschikt als leefgebied voor waterspitsmuis, nader onderzoek is hier noodzakelijk.

Langs de Teye Tolstraat/Sumarderwei loopt een vliegroute voor vleermuizen. Aangetroffen op deze route zijn gewone en ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en tweekleurige vleermuis (één maal aangetroffen in 2019). Meervleermuis is waargenomen langs het Bergumermeer. Gewone grootoorvleermuis is aangetroffen op enkele kilometers ten zuidwesten van het plangebied. Bij de kruising van de Sumarderwei met de Mienskerwei worden enkele bomen gekapt. Omdat nabij de kruising wel bomen blijven staan en afstanden tussen bomen minder blijven dan 20 meter (tussen de takken/kronen) wordt de functionaliteit van de vliegroute niet aangetast.

Ten noordwesten van de kruising Sumarderwei/Mienskerwei worden enkele bomen gekapt, voornamelijk elzen. In één van deze elzen is een holte aanwezig die in potentie geschikt is voor vleermuizen. Deze zal onderzocht moeten worden op gebruik door vleermuizen.

In zowel De Leijen als Bergumermeer komt otter voor. Ook is deze aangetroffen in De Lits tussen beide meren. Verblijfplaatsen van otter zijn niet bekend in het plangebied, maar zijn ook niet op voorhand uit te sluiten.

Vogels

In het plangebied zijn geen vogelsoorten aangetroffen met jaarrond beschermde nesten, noch nestlocaties.

Weidevogels zijn ook niet aangetroffen tijdens het veldbezoek, met uitzondering van een enkele overvliegende kievit. Op dit moment is het gebied niet van bijzonder belang voor weidevogels.

Reptielen

In 2021 is een ringslang aangetroffen langs de Mienskerwei. Het plangebied maakt dus onderdeel uit van het leefgebied van ringslang. In het plangebied zijn geen voortplantings- of overwinteringsplaatsen bekend.

Amfibieën

In het plangebied zijn algemene soorten amfibieën aanwezig, zoals grote groene kikker en kleine watersalamander. Strikt beschermde soorten zijn niet aanwezig.

Vissen

Er zijn geen beschermde vissoorten bekend in het plangebied. Wel is op enige afstand van het plangebied grote modderkruiper aanwezig. Aanwezigheid van deze soort in het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Ongewervelde dieren

Er zijn geen beschermde ongewervelde dieren bekend uit het plangebied.

ECOLOGISCH ONDERZOEK
Boslaan 55, 9801 HE Zuidhorn

Effecten op soorten

De maatregelen leiden niet tot directe effecten op (strikt) beschermde soorten. Wel dient vóór uitvoering van de werkzaamheden onderzocht te worden of otter, waterspitsmuis, ringslang of grote modderkruiper verblijfplaatsen in het gebied hebben. Hierbij moet vooral gelet worden op verblijfplaatsen in of langs de te dempen sloot.

Met name ten noorden van de Sumarderwei worden de waterpeilen verhoogd. Het gaat hierbij met name om verhoging van de onderpeilen. Omdat de onderpeilen hierdoor dichterbij de bovenpeilen komen, is er geen sprake van plots 'verdrinken' van land. Negatieve effecten op soorten zijn daarom uitgesloten. Wel zal vernatting van het gebied, met name aanleg van een natte verbindingzone met flauwe taluds, leiden tot uitbreiding van geschikt leefgebied voor soorten als grote modderkruiper, otter, waterspitsmuis, amfibieën en ringslang.

Conclusies

Voor het plangebied is een quick scan ecologie uitgevoerd. Resultaten zijn:

- Met uitvoering van de maatregelen wordt invulling gegeven aan doelstellingen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).
- Omdat binnen 25 km van het plangebied stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden aanwezig zijn is een stikstoftoets vereist.
- Voor beschermde soorten leidt uitvoering van de maatregelen tot uitbreiding van leefgebied. Wel moet voorafgaand aan uitvoering beoordeeld worden of ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Daartoe is nader onderzoek nodig naar otter, waterspitsmuis, ringslang en grote modderkruiper, met name in/langs de te dempen sloot. Op overige locaties zijn geen negatieve effecten te verwachten. In een te kappen els is een voor vleermuizen geschikt hol aanwezig. Deze moet gecontroleerd worden op gebruik door vleermuizen.